

नव जन्चेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

अभिनेत्री नम्रता सापकोटाको फिल्मली करिअरले एक दशक पूरा गरिसकेको छ । जो अघिमा उनले एक दर्जन फिल्म गरिसकेकी छन् । तर, सफलता भने सहायक भूमिकामा अभिनय गरेको फिल्म 'छक्का पञ्जा'बाट मात्र मिल्यो । सोलौं नायिका भएका उनका कुनै फिल्म सफल छैन । अब उनलाई ठूलो आशा भनेको यही साउन २५ गतेबाट प्रदर्शन हुन लागेको फिल्म 'नवरी सुन'प्रति छ ।

आजको विचार...

डा. नगणप्रसाद घिमिरे

आजानी भदौ २१ गतेबाट सार्वजनिक प्रदर्शनमा आउने फिल्म 'रावायण'को टिजर सार्वजनिक गरिएको छ । अभिनेता पल शाहको ध्वजलाई प्राथमिकता दिइएको छ । टिजरमा अधिकांश दृश्यमा ठुठुले स्थान पाएको छ । टिजरमा पल दाढी र जुगा सहितको जेटअपमा छन् । फिल्ममा मिलेन चित्रमा देसिधका प्रमोद अग्रहार, प्रकाश शाह, प्रदीप ढकाललाई निकै सशक्त रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ । टिजरमा नायिका पुजा शर्मा, प्रियंका कार्की, निकिता पण्डित पनि अछाएका छन् । सुदर्शन थापाले फिल्म निर्देशन गरेका हुन् ।

□ वर्ष ३० □ अंक २१ □ शेर २१ साउन २१ गते सोमबार 5 August 2024, Monday □ पृष्ठ संख्या 8 मूल्य रु ५/-

संक्षिप्त समाचार

पर्खाल भत्किँदा नौ बालबालिकाको मृत्यु

रासस/सिन्धुवा
नयाँपिप्ली, २० साउन/भारतको मध्य प्रदेश राज्यमा एक धार्मिक कार्यक्रमका क्रममा पर्खाल भत्किँदा कम्तीमा नौ बालबालिकाको मृत्यु हुनुका साथै अन्य कैयौं घाइते भएका छन् ।

मध्य प्रदेशको राजधानी भोपालबाट करिब २०५ किमिभन्दा उत्तरपूर्वमा पर्ने सागर जिल्लाको शाहपुर गाउँमा पर्खाल भत्किएको हो । आइतबार शाहपुरको हरदौल बाबा मन्दिर नजिकै भएको दुःखद घटनामा १० देखि १५ वर्ष उमेर समूहका नौ बालबालिकाको मृत्यु भएको छ भने कैयौं घाइते भएका छन् । मन्दिरको छेउमा रहेको घरको भित्ता ढल्दा धार्मिक कार्यक्रममा सहभागी हुनुका लागि मानिसहरू मन्दिरमा जम्मा भएका थिए, एक प्रहरी अधिकारीले भने ।

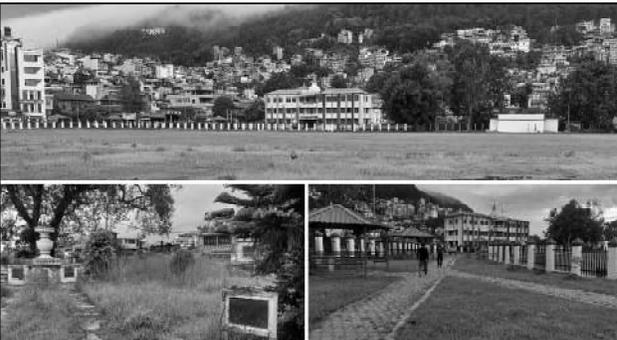
पचास वर्ष पुरानो र जीर्ण घर बस्नियामा सारी वर्षाका कारण भत्किएको उनले बताए । घटना लगत्तै उद्धार र भनायशेषमृतिबाट मुक्तलाई निकाल्न प्रकोप प्रतिकार्य बलका जवानहरू र प्रहरी टोलीहरू घटना स्थलमा पठाइएको अधिकारीहरूले जनाएका छन् ।

टुँडिखेल सुधार योजना अलपत्र, पाँच वर्ष फुडा पनि पाएन पूर्णता निर्माण भएका संरचनाकै बिजोग

बसन्त शर्मा

पाल्पा, साउन २०/जिल्लाको तानसेन नगरपालिकाले पाँच वर्ष अघि सञ्चालन गरेको टुँडिखेल सुधार योजना अहिले अलपत्र परेको छ । नगरपालिकाले अर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा टुँडिखेल मैदान सुधारसहित जेष्ठ नागरिकमैत्री र बाल उद्यान बनाउने उद्देश्यका साथ काम अगाडि बढाए पनि पुरा नहुँदै अलपत्र परेको हो ।

टुँडिखेल मर्नि डवाक, फुटबल मैदानसहित विश्राम गर्न आउने नागरिक, बालबालिका र अन्यका लागि आराम गर्न मिल्ने गरी सुधारको योजना अघि बढाइएको भए पनि नगरपालिकाले धेरै काम अलपत्र पारेको छ । टुँडिखेल सुधारका लागि करिब ४ करोड २२ लाख बजेट छुट्याइएको नगरपालिकाका इन्जिनियर रामप्रसाद श्रेष्ठले बताए । उनले टेण्डर

भएको दुई वर्षभित्र काम सक्ने गरी काम भए पनि ढिला गरी काम सकिएको बताए । इन्जिनियर श्रेष्ठले टेन्डर अनुसारको काम सकिएको भने पनि नगरको योजना अनुसारको काम भने भएको छैन । जेष्ठ नागरिक र बाल

उद्यानपार्क निर्माण भए पनि त्यस भित्रका संरचनाहरू अझै बनाइएको छैन । बाल उद्यानमा केटाकेहीहरू खेल र भुल्नको लागि बगैँचा निर्माण गर्ने भनिएको पनि त्यो बनेको छैन । टुँडिखेल वरिपरि विभिन्न किसिमका फूल रोपेर

नै गरिएको छैन । पार्क भित्र हिड्न नमिल्ने गरी घाँस उम्रिएको छ । नगरपालिकाले आफैले निर्माण गरेको संरचनाको संरक्षणमा चासो देखाएको छैन भने योजना अनुसारको काम नगरी त्यसै छाडेको छ । टुँडिखेलमा घाँस उम्रिएको र पानी जमेर हिलो, खाल्डाखुल्डी हुँदा समेत नगरपालिकाले त्यसको मर्मत सम्भारमा ध्यान नदिएको स्थानीयको आरोप छ ।

तानसेनबासीले पटक-पटक नगरपालिकालाई टुँडिखेल भित्र सरसफाई गर्न आग्रह गरे पनि त्यसको वेवास्ता गरेको छ । केही समय अघि पार्क वरिपरि घाँस उम्रिएर जात्र नसक्ने भएपछि स्थानीय अशोक मर्हजन र सुरेश शिखरले घुम्न आउने स्थानीयहरूसँग सहयोग जुटाई घाँस काटेर सरसफाई गरेका थिए । बर्बाको समय भएकाले अहिले फेरी अवस्था उस्तै भएको छ ।

—**काकी वीरम पेजमा**

नेपालमा चार दशमलव दुई रेक्टरको भूकम्प गयो

काठमाडौं, साउन २०/नेपालमा फेरी भूकम्प गएको छ । राष्ट्रिय भूकम्प मापन तथा अनुसन्धान केन्द्रका अनुसार आइतबार दिउँसो ४:०५ मिनेटमा तान्सेजुङको अर्धोप आसपास केन्द्रविन्दु भएर चार दशमलव दुई रेक्टर स्केलको भूकम्प गएको हो ।

यसअघि साउन १३ गते तान्सेजुङकै खोजिम आसपास केन्द्रविन्दु भएर चार दशमलव एक रेक्टर स्केलको भूकम्प गएको थियो । नेपालमा पछिल्लो समय साना भूकम्प

जाने क्रम जारी छ । नेपालमा अझै पनि भूकम्पको खतरा कायमै रहेको बताइएको छ । नेपालमा शक्तिशाली भूकम्प गएको ८ वर्षपछि जाजरकोट केन्द्रविन्दु भएर ठूलो भूकम्प गएको थियो । त्यसअघि २०७२ वैशाख १२ गते गोरखाको बारपाकलाई केन्द्रविन्दु बनाई ७ दशमलव ८ रेक्टर स्केलको भूकम्प गएको थियो । सो भूकम्पमा करिब ९ हजारको मृत्यु भएको थियो भने २२ हजार घाइते भएका थिए ।

ताराले निलसागर आश्रममा पुगेर मनाइन् जन्मदिन

पाल्पा, साउन २०/पछिल्लो समय नेपाली समाजमा जन्मदिन मनाउने नाममा जथाभावी फजूल खर्च गरी भोजभतेर गर्ने, केक काट्ने प्रचलन बढ्दै गएका बेला पाल्पामा भने एक युवतीले आश्रममा पुगेर असाहायलाई भोजन गराएर जन्मदिन मनाएकी छन् । गुल्मीको मुसिकोट नगरपालिका- ३ धरम्पानीका शिवबहादुर काकी र कमला काकीको सुपुत्री हल कुमारी वैक पाल्पा शाखामा कार्यरत तारा काकीले तानसेनस्थित भूपलडाँडामा रहेको निलसागर असाहाय, अशक्त तथा जेष्ठ नागरिक सेवा आश्रममा पुगी असाहायहरूलाई भोजन गराएर आफ्नो २८ औं जन्मदिन मनाएकी हुन् । उनले केक काट्ने फेसनलाई चुनौति दिँदै आश्रममा रहेका असाहाय, बेसहारा, वृद्धवृद्धाहरूलाई भोजन गराएकी हुन् । विगतमा केक काटेर जन्मदिन मनाउने गरे पनि यस पटक भने असाहायलाई भोजन गराई जन्मदिन मनाएको काकीले विभिन्न व्यक्तिलाई एक छाप भोजन

गराएकी छन् । काकीले त्यहाँ रहेका २२ जना असाहाय, बेसहारा, वृद्धवृद्धाहरूलाई भोजन गराएकी हुन् । विगतमा केक काटेर जन्मदिन मनाउने गरे पनि यस पटक भने असाहायलाई भोजन गराई जन्मदिन मनाएको काकीले विभिन्न व्यक्तिलाई एक छाप भोजन

साथ आश्रममा पुगेर खाना खुवाएको उनले बताइन् । काकी भन्छिन् 'आफ्नो सबै खुसीमा आफु मात्र खुपी हुनु जीवन सफल हुनु होइन, आफ्नो थोरै खुसी बाडेर अरुलाई पनि खुसी बनाउनु नै जीवनको सफलता हो ।' आगामी दिनमा पनि जन्मदिनमा गरिने खर्च गरिब, भोका नाइहाहरूलाई सहयोग गर्ने काकीले बताइन् ।

उनले केक काटेर फजूल खर्च गर्नुभन्दा मानव सेवा गरेर आफुलाई छुट्टै आनन्द आउने बताइन् । भोजन गराएपछि काकीले भनिन्, 'सेवा नै धर्म हो, भन्ने भावनाको विकास र मनमा शान्ति भएको महसुस भयो ।' काकीले जन्मदिनकै अवसरमा आन्तरिक पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि पाल्पाका रानीमहल, भैरवस्थान मन्दिर लगायतका ऐतिहासिक पर्यटकीय स्थलहरूको समेत भ्रमण गरेकी छन् ।

तु-आवश्यकता सम्पर्क : **होटल श्रीनगर (प्रा.) लि. HOTEL SRINAGAR (P) LTD.**
 कैलाशनगर-५, तानसेन, पाल्पा
 अनुभवीलाई विशेष प्राथमिकता
 दरखास्त दिने अन्तिम मिति २०२१ साउन ३२ गते
 यस होटल श्रीनगर (प्रा.) लि. को लागि केही कर्मचारीको आवश्यकता परेको हुनाले इच्छुक व्यक्तिले तुरुन्त सम्पर्क गर्नुहोस् ।
रेस्टुरेण्ट तथापटेन : १ जना, वेटर : ६ जना
 फोन नं : ०७५-३२००४५, ५२४७१०००२१२, ५२४७०४३११६ Email: hotelsrinagar@gmail.com info@hotelsrinagar.com

पा.वि.हु.स.नं. ०११/०१२

पा.वि.प्र.का.स.नं. ११/०११/०१२

सम्पादकीय

कक्षा १२ को नतिजा सुधारमा गम्भीर बन

यसपालि १२ कक्षाको नतिजामा ४७ प्रतिशत बढी विद्यार्थी अनुत्तीर्ण भएका छन् र ३ लाख ६० हजार ८ सय ६८ विद्यार्थीले परीक्षा दिएकाको २ लाख ३ हजार ८ सय ४७ विद्यार्थीमात्र सफल भएका छन् र

यति धेरै विद्यार्थी फेल हुनुमा नतिजा प्रणालीमा समस्या हो कि शैक्षिक गुणस्तरको दोष हो ? यो विषयले यति बेला सर्वत्र चासो र चर्चा पाएको छ र एकले अर्कोलाई दोषारोपण गर्दै आफू चोखो बन्ने प्रवृत्ति पनि यत्रतत्र देख्न र सुन्न पाइन्छ र अस्ति भर्खर माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (एसईई) को नतिजाले नेपाली शिक्षा प्रणालीको पटाक्षेप गर्दै कमजोरी उदागो पारेको थियो र आधाभन्दा बढी विद्यार्थी कक्षा ११ का लागि भन्दा नून अयोग्य भएका थिए र अहिले कक्षा १२ को नतिजा पनि उस्तै उस्तै छ र नतिजा कमजोर आउनु अर्थात् १२ को नतिजामा ५२.६१ प्रतिशतमात्र विद्यार्थी उत्तीर्ण हुनुले फेरि विद्यालय शिक्षाको एना देखाएको हो र त्यस्तिले विद्यार्थीको पूरै जिन्दगी असफल भएको त होइन र तर, विद्यालय तह पनि उत्तीर्ण नभएको व्यक्ति भौलिका दिनमा दक्ष जनशक्तिचाहिँ नबन्न पनि सम्भव र शिक्षितको संख्या यसै पनि कम हुने नै भयो र २०७५ र २०८० मा विद्यार्थी उत्तीर्णको तथ्यांकका आधारमा विश्लेषण गर्दा यस वर्षको नतिजामा भने सुधार आएको देखिन्छ र तर यो खुसी हुनलायक उपलब्धि भने होइन र कानिक, निरन्तर आधाजसो विद्यार्थी अनुत्तीर्ण भइरहेको यथाथं सँगसँगै छ र विद्यार्थी अनुत्तीर्णको यस्ता तथ्यांक एकदमै चिन्ताजनक छ । यसप्रति सम्बन्धित निकाय तथा व्यक्तिकरूले जिम्मेवारी लिन जरुरी छ । आधा विद्यार्थी अनुत्तीर्ण हुनु भनेको आधा परिवार अनुत्तीर्ण हुनु हो । विद्यार्थी स्वयं र उनको परिवारको मनोबल कमजोर हुनु हो ।

शैक्षिक गुणस्तर सुधारका नाममा अनेकौं नाटक मञ्चनगरू गरिन्छन् त्यस्ता नाटकहरू व्याह्वारः परिणाममुखी नदेखिँदा एकले अर्कोलाई दोष थोपार्ने बाहेक अरु कुनै उल्लेख्य प्रगति भएको देखिँदैन र यो अत्यन्त दुखको कुरा हो र दोष जसले जसलाई दिए पनि विशेषतः राज्यको शिक्षा क्षेत्रमा दीर्घकालीन एवं स्पष्ट नीति नहुनु, वर्षौंपिछ्ले फरक-फरक नीति नियमहरूको अन्धसा गरिनु जस्ता सन्दर्भहरू यस पटकको नतिजामा देखिएका प्रत्यक्ष असरहरू हुन् र नतिजामा देखिने विशिष्ट कमजोरीलाई सुधार गर्दै जाने हो भने केही वर्षमै नतिजा राम्रो बन्दै जानेछ । तर हरेक वर्ष परीक्षाफल सार्वजनिक भएको साता कमजोरी सुधारका लागि बहस हुने तर केही समयपछि बिर्सिहाले पुराना प्रवृत्तिलाई जारी राख्ने हो भने नतिजामा कहिल्यै सुधार आउने छैन । यसर्थ यसतर्फ जिम्मेवार निकाय गम्भीर बन्न जरुरी छ ।

f Opinion @ Social Network f

पैसा छैन र पो कसैले साथ दिदैन, नत्र साथी र आफन्त त मेरो पनि छैरै छु ।
(विरेन्द्र शर्माको फेसबुक स्टेटसबाट www.facebook.com/gsharti.birendra5)

यो सामग्री सामाजिक संजालमा पोस्ट गरिएको धारापत्रहरू रहेकोछि । यसका लागि हामी फेसबुक पेज www.facebook.com/shitalapati मा लगान्न गर्न सक्नुहुनेछ ।

जनचयनचर्चा दैनिकको रूपमा तपाईंलाई अनुरोध छ । यो पत्रिका अठ्ठ सन्दीप अलि पठनीय बनाउनुको लागि तपाईंहरूको अनुरोध सुन्नुबन्दाहरूको हामीलाई अचलतेज अचरी छ । पाठकहरू तपाईंका सुझावहरू दिई हामीलाई सहयोग गर्नुहुन हामी अनुरोध गर्दछौं ।

जनचयनचर्चा दैनिक
भक्तवर्तीटोल तासिने, पाल्पा

प्रदोषी कार्यालय	५४०००१
दुधेश्वर	०११-५४०००२
स.प्र.बन्ध्याम दुधेश्वर	०११-५४०००३
दुधेश्वर रामनगर	०११-५४०००४
भैरहवा	०११-५४०००५
आशाखोली	०११-५४०००६
कुम्भी	०११-५४०००७
पारसी	०११-५४०००८
तीर्थहवा	०११-५४०००९
पाप्पा	०११-५४००१०
डुम्राका रामपुर	०११-५४००११
अपवादन कार्यालय	
सुन्धियासिटी अस्पताल	०११-५४००१२
सुन्धिया अञ्चल अस्पताल	०११-५४००१३

मात धेरैको धेरैलाई लाइछ । नसालु पदार्थ सेवन गरेर पाइने नसा मात हो । घन, मान, यौवन, इच्छाको घमण्डलाई पनि मात नै भनिन्छ । यी मात व्यक्तिगत जीवनमा आउने मात हुन् । यी माथिका मातहरू व्यक्तिगत हुन् । यी मात व्यक्तिगत रूपमा रहने हुनाले व्यक्तिहरूमा नै रहेका हुन्छन् तर मानिसमा नजानिंदो तरिकाले लाग्ने मात हो सत्ताको मात । यो मात सारे नसालु पनि हुन्छ । यो मात व्यक्तिगत हुँदैन । यो सत्ताको मात परिवारिक र आफन्तमात्रमा सीमित रहेको हुँदैन । यो मातले राष्ट्र, राष्ट्रिय परिवेश र मान्यतालाई समेत नसामा हुवाएको हुन्छ । सत्ताको मात र सत्तामा आसीत भएका व्यक्तिलाई लाग्ने मातलाई संसारको सबैभन्दा ठूलो मात मानिएको छ । भाग्यमानी र सबल मानिसलाई लाग्ने मातलाई सत्ताको मात भनिन्छ ।

नेपालको संसदीय व्यवस्थाको दोषी निर्वाचन गणतन्त्रपछि २०७१ सालमा भएको थियो । निर्वाचनले केही पक्षमा सकारात्मक सोच र जनताको अपेक्षालाई बाहिर ल्याएको थियो । नेपालका तत्कालीन राजनीतिक दलले नसोचेको परिणाम पनि नआएको होइन । केही समय पहिना खुलेर निर्वाचनमा होमिएको राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीले आफूलाई दलितो तरिकाले उभ्यायो गएको निर्वाचनमा । उक्त पार्टीका पक्षमा आएको जनलहरलाई नेपालका ठूला राजनीतिक दलले पनि अनुभव गरेका थिएनन् । तर उनीहरूको आगमन नेपालका ठूला राजनीतिक दलका लागि भने फटारो थियो । उक्त निर्वाचनपछि विभिन्न तरिकाको प्रयोग गरेर भए पनि नेकपा माओवादीका अग्रस्थ सत्तामा रहे । यही २०८० साल असार ३१ गते नेपालका ठूला दल नेपाली कांग्रेस र नेकपा एमाले मिलेर सत्ता साझेदारी गरेका छन् । यो नेपालको राजनीतिक इतिहासमा स्थिरताको दिन मान्न सकिने आधार पनि हो ।

सत्ताको सोहना नफस
सत्ताको मोह डल्लावो मोह हो । राजनीतिमा सत्ताले कहिले काँही पारिवारिक विघटनमात्रै होइन परिवारको नाश पनि गरेको छ । सत्ता त्यो नसा हो जसमा फसेपछि मानिसलाई बाहिर निकम्न सार्ने गारो हुने गरेको हुन्छ । सत्ताको मोह महाभारत र रामायणमा स्पष्ट पाइन्छ । महाभारतले शासनव्यवस्थामा सबैभन्दा महत्त्व व्यापारीलाई दिएको छ । व्यापारीबाट राज्यको आर्थिक वृद्धिमा सहयोग हुने हुनाले व्यापारीप्रति महाभा तसपदै गोमिपु यत्नेन प्रीति कुर्याद विचक्षणः

दयवानप्रमत्तश्च करान् सम्प्रणयन् मुदुन् ॥
गतिलो शासक सदैव शय वा व्यापारीप्रति प्रेमभाव बनाएर बनेको हुन्छ । शासकले सावधानीपूर्वक उनीहरूप्रति व्यवहार गरेको र सामान्य कर लगाएर उनीहरूको कामलाई गति दिने नीति निर्माण गरेको छ । व्यापारीबाट राज्यको अर्थतन्त्र चलायमान हुने हुनाले राज्यले

सत्ताको मात नलागोस्

डा. गणेशप्रसाद घिमिरे

रोजगारीमा पनि कसैको भनाइ नलागोस् । योग्य र क्षमता भएका व्यक्तिले रोजगारीको अवसर पाऊन् ।
बालिक मताधिकारबाट छुनिएका प्रतिनिधि जनताको काममा समर्पित बन्न् । भ्रष्टाचारमा न्यूनता आओस् ।

व्यापारीप्रति गरिने व्यवहारलाई भिन्न मानेको देखिन्छ । शासनमा व्यापारीलाई अर्थतन्त्रका मेस्ट्रड मानेको देखियो । शासनव्यवस्थामा व्यापारले गति पायो भने राज्य आर्थिक दृष्टिले सम्पन्न हुने तर्कलाई पनि महाभारतले बाहिर ल्याएको छ । अजयमुष्योक्तव्यं फलं गोमिपु भारत प्रभावयन्ति राष्ट्रं च व्यवहारं कृषिं तथा ॥ व्यापारीलाई उनीहरूको परिश्रमको फल दिनुपर्दछ । उनीहरूबाट नै राष्ट्रको वाणिज्य, व्यवसाय र कृषि गतिशील हुने गरेको हुन्छ । वास्तवमा कुनै पनि मुलुकको विकासका लागि आर्थिक समुन्नतिलाई पहिलो आधार मानिएको छ । आर्थिक वृद्धिमा व्यापार व्यवसायलाई प्रमुख मान्नु महाभारतले दिएको छ । व्यापारका माध्यमबाट देशको अर्थतन्त्र नै चलायमान हुने हुनाले यसलाई महत्त्वपूर्ण आधारमा हेरिएको पाइन्छ । व्यापारलाई निरन्तरता देखाविसको आधार मानिएको छ । आज आएर संसारका कुनै पनि विकसित मुलुक व्यापारका माध्यमबाट नै सम्पन्न बनेका छन् । ती देशका सम्पन्नताको पहिलो आधार व्यापार नै मानिएको देखिन्छ । आजमात्र होइन महाभारतकालीन समयमा पनि व्यापार र व्यापारीप्रतिको व्यवहारमा सहजता अपनाउने धारणा बाहिर आएको देखिन्छ । व्यापारीलाई देश भ्रमणको आदेश महाभारतले दिएको छ । व्यापारी देशको कुनै पनि भागमा विचरण गरेर आफूको व्यापारलाई प्रवर्धन गर्न सक्ने ।

सर्वत्र क्षेमचरणं सुलभं नाम गोमिपु न फयतः सद्गं किचिद् वरमस्ति युधिष्ठिर ॥ राजनीतिमा यी दुई दलको गठबन्धन व्यक्तित्वलाई भीमले बताएका हुन् । राज्यले नै व्यापारीलाई देशको कुनै पनि भागमा भ्रमण गरेर व्यापारलाई गति दिइ अर्थतन्त्रको सुदृढतालाई प्राथमिकता दिने प्रयास गरेको भनियो । व्यापारको विकासबाट राज्यले गति पाउने हुँदा आजको विश्व व्यापारको विकासमा आफूलाई अग्रबल साधित गर्न लागिपरेको छ । निर्वातलाई बढाएर व्यापारीलाई संकुचित पार्नु आजका विकसित मुलुकको व्यापार नीति बनेको देखिन्छ । कोरोनापछि नेपालको व्यापारमा सुधार आउन सकेको छैन । सदा ओरालो लागेको शोयर बजार यो नयाँ सरकारको पालामा उकालो लागेको देखियो । यो सबै क्षेममा लागू हुन

सक्यो भने नेपालको विकासलाई यी दुई दल आवश्यक हुनु भन्ने तथ्यलाई प्रमाणित गरेको हुने थियो ।
मात नफसोस्
सत्ताको मातमा फसेको मानिस कहिले पनि बाहिर निकम्न सक्दैन । उसलाई मातले जहिले पनि गतिशील बनाएको हुन्छ । वर्तमान गठबन्धन नेपालको इतिहासमा गतिलो बनेर आएको गठबन्धन हो । सत्ताको बरिपरि घुमेर अरूलाई घुकी लगाउने माओवादीका विपरीत आएको गठबन्धन हो । यो गठबन्धनप्रति पनि नेपालीहरूको विश्वास भने जागेको छैन । नेपाली कांग्रेस र नेकपा एमालेका कार्यकर्तालाई यो गठबन्धनले केही खुशी दिएको पक्कै पनि हो । यो खुशी नेपाली जनताका लागि हुनु अनिवार्य मानिएको छ । यो खुशी नेपाली जनताका लागि भएन भने वास्तवमा नेपालको विकास र उन्नतिमा कसैको भूमिका छैन भने सन्दर्भलाई प्रमाणित गरिदिनेछ । यो गठबन्धनमा देखिएको सक्रियता र शासन चलाउने जिम्मेवारी बोकेका व्यक्तिकबाट देश र देशवासी प्राथमिकतामा पर्नु अनिवार्य मानिएको छ ।

भ्रष्टाचारका फायल खुल्ने डरका कारण पुरानो गठबन्धन भत्किएको तर्क बाहिर आएको छ । सत्ता कहिले पनि निजी र व्यक्तिगत हुँदैन । आवश्यक परेको समयमा गठबन्धन बन्ने र भत्कने पक्षलाई राजनीतिको इतिहासमा सामान्य तरिकाले लिनुपर्दछ । तर, यो गठबन्धनको जिम्मेवारी नेपाली जनतालाई विश्वासमा लिन सक्नु हो । राजनीति नितान्त स्वार्थका लागि हुनुहुँदैन । राजनीतिमा यी दुई दलको गठबन्धन व्यक्तित्व स्वार्थको साधन नबनोस् । देशको विकासको आधार बनोस् । सत्तामा गएपछि मरिने अवस्था सिर्जना नहोस् । नेपालको विकासमा गति बढोस् । शासकले राष्ट्रलाई नीतिगत रूपमा दोहन गर्ने हो । नीति बनाएर गरिने निर्णयमा कसैको पनि विमति देखिदैन ।
जनौकावत् पिबेद राष्ट्रं मुदुनैव नराधिपः व्याधीव च हरेत् पुत्रान् संदेशन च पीडयत् ॥
जसरी जुकाले विस्तारै रात चुसिरहेको हुन्छ त्यसरी नै शासकले कोमलता र नीतिगत रूपमा विस्तारै कर लिनुपर्दछ । जसरी बाधिपले आफूको बच्चा (डमर) लाई दाँतेले समातेर

यताउत गराउँछे तर उक्त बच्चालाई उसले टोकिदैन र उसको शरीरमा कुनै किसिमको असर पनि हुँदैन । त्यसरी नै शासकले कोमल उपायद्वारा राष्ट्रको दोहन गर्नुपर्दछ । यो दोहन भ्रष्टाचार तथा कर्मसन्को दोहन होइन । यो दोहन त राज्यलाई विकासतिर उन्मुख बनाउने दोहन हो । राज्यको विकासका लागि महाभारत कर उठाउन आग्रह गर्दछ । तर, करको असुली कानुनी तरिकाले गर्नुपर्ने तर्कलाई भने गतिलो तरिकाले उठाएको छ । राष्ट्रको दोहन व्यक्तिगत हित र व्यक्तिगत सनकका आधारमा गरिनुहुँदैन भन्ने धारणा महाभारतमा भनिएको छ ।

वर्तमान सरकारको गठबन्धनमा व्यक्तिगत स्वार्थले ठाउँ पाउनु हुँदैन । नेपालीलाई विश्वासमा लिने खालको विकास हुनु अनिवार्य मानिएको छ । यो गठबन्धन देशको उन्नति विकासका लागि भएको हो भन्ने प्रमाण दिनु आवश्यक देखिएको छ । देशलाई गणतन्त्रमा ल्याउने यी दुई दल हुन् । तत्कालीन विद्रोही पक्ष पनि गणतन्त्रका लागि सक्रिय पात्र पक्कै पनि हो । नेपालको इतिहासमा चौथोपटक प्रधानमन्त्री बनेका ओलीले अबको कार्यकाललाई महाभारती गणमा लिने छैनन् । केरुङबाट रेल ल्याउने, नेपालमा पानीजहाज चलाउने जस्ता गणलाई विकासको आधार मान्ने समय भएको छैन । नेपाली युवालाई रोजगारीको व्यवस्था होस् । अध्ययन गर्न चाहने विषयलाई विद्यार्थीले नेपालमा नै अध्ययन गर्न अवसर पाऊन् ।

रोजगारीमा पनि कसैको भनाइ नलागोस् । योग्य र क्षमता भएका व्यक्तिले रोजगारीको अवसर पाऊन् । बालिक मताधिकारबाट छुनिएका प्रतिनिधि जनताको काममा समर्पित बन्न् । भ्रष्टाचारमा न्यूनता आओस् । शासनमा बनेका व्यक्तिकबाट भ्रष्टाचारबाट अक्षुण्ण सम्पत्तिका मालिक नबन्न् । इमानदारीपूर्वक पनि जीवन चलाउनु सकिन्छ भन्ने सन्देश सरकारको प्राथमिकता बनोस् । सत्ताको मातले मन्त्री नै मारिने गर्नु । देशको विकास र देशको उन्नति पहिलो प्राथमिकतामा परोस् । देशका प्राज्ञिक क्षेत्र क्षतिग्रस्त नहोस् । निकाय सुधार कहिले र कसले गर्ने हो ? पर्यटनको विकास पर्यटनको आगमन यो वर्षमा उपलब्धीमुखक मानिएको छ । सत्ताको मातमा नरहेर देश विकासको जिम्मेवार यी दुईदलमा गत्को छ । सत्ताको मातमा नरहेर देश विकासको जिम्मेवार यी दुईदलमा गत्को छ । सत्ताको मातमा नरहेर देश विकासको जिम्मेवार यी दुईदलमा गत्को छ । सत्ताको मातमा नरहेर देश विकासको जिम्मेवार यी दुईदलमा गत्को छ ।

उनले काठमाडौंको विकासका लागि लिएका निर्णयले उनलाई काठमाडौंवासीले मन पराएको हुन्छ । गत निर्वाचनमा बहकिएर अन्यत्र मतदान गर्ने तिम्पा कार्यकर्तालाई आउने निर्वाचनमा आफूलाई माऊ पार्टी र त्यसका उम्मेदवारलाई मत दिने व्यवस्था जनाउन नसके अर्को निर्वाचनमा पनि जितानले विकल्पको खोज गर्न छु । सत्ता र सत्ताको मातमा नरहेर देशको विकासका लागि समर्पित बन ।

-शिवानन्द टाकुर अक्षर

मेरा	शुभकार्यको सहयोग प्राप्त हुनेछ । शिथिल संस्थाबाट सहयोग पाईनेछ ।
गुण	आफूलाई कमजोर भएको अनुभूति हुनेछ, महत्त्वपूर्ण अवसर गुमा गर्नसक्नेछ ।
शिवानन्द	आज सामाजिक क्षेत्रमा सफलता मिलिदछ । बैदेशिक कार्य अधि बढ्नेछ ।
कर्ण	सुन्दर परिवारले व्यक्तित्वमा निष्कारता ल्याउनेछ, नयाँ कार्य बन्नेछ ।
सिंह	जवाबदेगीको कारण र शेर बनावारबाट राम्रो प्रतिफल मिलिदछ ।
कन्या	अन्त सम्पत्ति हता पर्ने योग्य छ । शुभ समाचार पनि सुन्न पाइनेछ ।

देवकन	दुधेश्वर ५४०००४
लायन्स अर्गनाइज	५४०००५
मिडिकल अस्पताल	५४०००६
कानिपुर इन्टर हस्पिटल	०११-५४०००७
आँखा अस्पताल फारम	०११-५४०००८
रामपुर अस्पताल	०११-५४०००९
एड्युकेशन	
रेडो कलम दुधेश्वर	०११-५४००१०
लियो क्लब आन दुधेश्वर	०११-५४००११
देवकन भैरहवा	०११-५४००१२
सुकाई भैरहवा	०११-५४००१३
पारसी	०११-५४००१४
देवकन पाप्पा	०११-५४००१५
देवकन तीर्थहवा	०११-५४००१६

शिक्षा

त्रिभुवन विश्वविद्यालयमा पुनः राजनीतिक टकराव

त्रिभुवन विश्वविद्यालयमा आरोप प्रत्यारोप सुरु भएसँगै विश्वविद्यालयमा सत्ता र शक्तिको राजनीति देखिएको हो । त्यसको पछिल्लो उदाहरण हो, त्रिवि सभाको बैठक ।

२०८१ साउन १५ गते त्रिवि सभा (सिनेट) राखिएको थियो । जसमा कुलपति तथा प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली, सह-कुलपति एवम् शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधिमन्त्री विद्या भट्टराईसहित सिनेटरहरूको उपस्थिति थियो ।

सभामा आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को बजेट पारित गरी सम्पन्न भयो । आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ का लागि २६ अर्ब १६ करोड ८५ लाख ३५ हजार रूपैयाँको बजेट पारित भएको छ । लगत्तै पुनः सुरु भएको बैठकले ६२ औं ग्रेस लिस्ट स्वीकृतिको औपचारिकता पुरा गरेपछि गार्डन फेन ब्रेक भएको थियो । ग्रेस लिस्टमा २०८० असार १ गतेदेखि २०८१ जेठ मसान्त सम्म तोकिएका २०८१ आवश्यक्ता पुरा गरी ट्रान्स्फरिङ समेत सिद्धकैका स्नातक, स्नातकोत्तर, पीजीडीए, एमफिल र विद्यार्थीहरू तहका कुल ७३ हजार ९ सय ९५ विद्यार्थीहरू समावेश भएका छन् । त्यसपछि बैठक नीति तथा कार्यक्रम पेश गर्ने कार्यतालिका थियो । उपकुलपति प्राडा केशरजंग बरालले नीति तथा कार्यक्रम पेश गर्न खोज्दा कुलपति रहेका प्रधानमन्त्रीले रोके । नीति तथा कार्यक्रमका विषयमा आपत्त जनाउँदै ओलीले भने, 'म आफूकै बैठकमा विश्वविद्यालयको कुलपतिमा प्रधानमन्त्री हुनुहुँदैन भन्ने प्रस्ताव किन राखियो ? प्रधानमन्त्री आएर सुन्दा नै सरकारमा छिटो पुराला कि भनेर ?'

त्यसपछि आफू व्यस्त रहेको भन्दै उनी बजेटमाथि छलफलको अध्यक्षता सहकुलपतिबाटै दिएर निस्किए । कुलपति निस्किएपछि नीति तथा कार्यक्रममाथिको छलफल हुन सकेन । र चाँडै नीति अधिवेशन गर्ने भन्दै सभा सकि्यो । नीति तथा कार्यक्रममाथि छलफल गर्नका लागि त्रिवि अगामी महिसर महिनामा त्रिवि सभाको विशेष बैठक गर्न भएको छ । शिक्षाध्यक्ष प्राडा खड्ग केसीले नीतिगत प्रस्तावहरू लगायत अन्य नीतिगत विषयहरूमा विशेष बैठकमा फर्कत सम्बोधन गर्ने कार्यक्रम रहेको बताए । यता नीति तथा कार्यक्रम रोकेर कुलपतिले राजनीति गरेको आरोप उपकुलपति प्राडा केशरजंग बरालको छ । यस्तै तारिकाले विश्वविद्यालय चलाउन नसकिने उनको तर्क छ । त्रिविको इतिहासमा नीति तथा कार्यक्रमका आधारमा बजेट स्वीकृत गर्ने अभ्यास रहँदै आएको छ । तर, यो पटक भने नीति तथा कार्यक्रम पेश नै नभएर बजेट स्वीकृत भयो । त्रिवि सुधारका लागि भागबण्डा अन्त्य गर्न उद्योगसहित अधि बढिरहेको त्रिवि पदाधिकारीलाई पहिलो गाँसमा नै दुहा लागेको छ । प्राज्ञ समूहले तयार पारेको

वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम सभामा प्रस्तुत गर्न नै हस्तक्षेपपूर्ण ढङ्गले रोकिएपछि पदाधिकारी कुलपतिसँग असन्तुष्ट बनेका छन् ।

मौलीको बसहयोगको कारण

नेकपा एमालेको तर्फबाट प्रधानमन्त्री बनेका ओलीको पश्चिममा उनकै पार्टी सम्बद्धहरू छन् । अन्य भने त्रिविमा प्रधानमन्त्रीको हस्तक्षेप सुरु भएको, नीति तथा कार्यक्रम पारित गर्न नदिएको भन्दै आक्रोश व्यक्त गर्दै आएका छन् । त्रिविकै पदाधिकारीहरू समेत प्रधानमन्त्रीले असहयोग गरेको बताउँदै आएका छन् । प्रधानमन्त्री र पदाधिकारीहरूको आरोप प्रत्यारोप सुरु भएसँगै त्रिविमा अस्थिरताको खेल सुरु हुने देखिएको छ ।

तत्कालीन प्रधानमन्त्री तथा विश्वविद्यालयका कुलपति पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड'ले त्रिविको नेतृत्व खुला प्रतिस्पर्धाबाट गराउने घोषणा गरे । अघिल्लो वर्षको त्रिविको ६१ औं वार्षिक सभारोहमा बोल्दै प्रचण्डले खुला मेरिटबेसको आधारमा पदाधिकारी छनोट गरिने घोषणा गरेका थिए । त्यसपछि शिक्षामन्त्रीको अध्यक्षतामा तीन सदस्यीय उपकुलपति छनोट तथा सिफारिस समिति बन्थो । समितिले खुला प्रतिस्पर्धाबाट आएका आवेदनहरूमध्ये तीन जनाको नाम कुलपति समक्ष सिफारिस गरेको थियो । सिफारिसको आधारमा कुलपतिले २०८० फाल्गुन ११ गते प्राडा केशरजंग बराललाई उपकुलपतिमा नियुक्त गरेका थिए । बराल नियुक्त भएसँगै उनले आफ्नो टिमको खोजीमा लागे । त्यसका लागि शिक्षामन्त्रीको संयोजकत्वमा रहेको सिफारिस समितिले खुला प्रतिस्पर्धाबाट आवेदन आह्वान गर्यो । शिक्षाध्यक्ष र रजिष्ट्रारका लागि खुला प्रतिस्पर्धाबाट परेका आवेदनहरूलाई छनोट गरेर तीन जनाको नाम कुलपति समक्ष पेश गरिएको थियो । सिफारिस गरेको रेक्टर र रजिष्ट्रारको नियुक्ति 'प्रचण्ड' ले केही दिन होड गरिएर । त्यसमा प्रचण्डको भन्दा पनि तत्कालीन सत्ता साझेदार दल एमाले अध्यक्ष ओलीको स्वार्थ हावी भएको थियो । अध्यक्ष ओलीले सिफारिस गरिएको नाममा असन्तुष्टि जनाउँदै प्रचण्डलाई नियुक्त नगर्न चर्को दबाव दिएका थिए । उपकुलपति बरालले रेक्टरमा प्राडा खड्क केसी र रजिष्ट्रारमा प्राडा केदार रिजाललाई नियुक्तिका लागि सिफारिस गरेका थिए । तर, एमालेले पार्टीनिकट प्रगतिशील प्राध्यापक संगठनका अध्यक्ष प्राडा वेदराज केसी र काँग्रेसले प्रजातान्त्रिक प्राध्यापक संघका अध्यक्ष जगत तिमिल्सिनालाई नियुक्त गर्नुपर्ने दबाव दिएको थियो । लामो समयदेखि होड गरेपछि तत्कालीन शिक्षामन्त्री सुमना श्रेष्ठ उपकुलपति बराललाई साथमा लिएर प्रधानमन्त्री निवास बालुवाटार गइन् । उनले साथमा राजीनामा पत्र समेत बोकेकी थिइन् । उनले प्रधानमन्त्रीलाई त्यही बेला प्रस्टसँग प्रश्न गरेकी थिइन्, 'प्रक्रिया पुरा गरेर कार्यकममा कर्मचारी तथा शिक्षकहरूले नै आपत्त जनाएपछि रोकियोको उनले

सिफारिस गरिएकालाई नियुक्त गरिदिनु, होइन भने मेरो राजीनामा स्वीकृत गरिदिनु ।' शिक्षामन्त्रीको धम्कीपछि प्रचण्डले केसी र रिजाललाई नै नियुक्त गरे । तर, ओली भने निकै रुष्ट बने । त्यसपछि उनले विभिन्न सार्वजनिक मञ्चमा नै सुमनासहित कटाक्ष गर्न थाले ।

तत्कालीन शिक्षामन्त्री श्रेष्ठले प्रधानमन्त्री विश्वविद्यालयको कुलपति हुने व्यवस्था हटाउनुपर्ने बताउँदै आएका थिएन् । सोही आधारमा त्रिविको हालको नेतृत्वले नीति तथा कार्यक्रममा प्रधानमन्त्री कुलपति नहुने व्यवस्था सहितको प्रस्ताव गर्न खोजेको थियो । यता, आफूले नै अध्यक्षता गरिरहेको सभामा आफूलाई नै राख्न नभन्ने सहितको प्रस्ताव आएपछि प्रधानमन्त्रीको माथा ताल्नु स्वाभाविक थियो ।

विद्यार्थी संगठनहरू विभाजित

नीति तथा कार्यक्रम प्रधानमन्त्रीका कारण रोकियो भने विषयमा विद्यार्थी संगठनहरू भने विभाजित देखिएका छन् । यसमा सत्तापक्ष र प्रतिपक्षनिकट विद्यार्थी संगठनहरूका आ-आफ्नै तर्क छन् । प्रतिपक्ष दल निकट विद्यार्थी संगठनहरूले प्रधानमन्त्रीको हस्तक्षेपकारी भूमिका रहेको भन्दै आपत्त जनाएका छन् ।

नेकपा माओवादी निकट विद्यार्थी संगठन अखिल क्रान्तिकारी, नेकपा एकीकृत समाजवादीनिकट विद्यार्थी संगठन अनेरास्ववियू, नेपाल समाजवादी विद्यार्थी युनियन, अखिल समाजवादी, समाजवादी विद्यार्थी युनियन नेपाल र अखिल ढुङ्गेले संयुक्त रूपमा विभाजित जारी गर्दै न्यायानुसार गराएका छन् । प्रधानमन्त्रीले नीति तथा कार्यक्रम रोक्दा प्रतिस्पर्धाबाट चुनिएको नेतृत्वले सुधारका काममा बाधा उत्पन्न हुने उनीहरूको निष्कर्ष छ । प्रधानमन्त्रीले सभाबाट नीति तथा कार्यक्रम रोकेर पदाधिकारीलाई दबावमा राख्न खोजेको र त्रिवि पदाधिकारीलाई असहयोगको सङ्केत रहेको उनीहरूको ठहर छ ।

तर, सत्तापक्षनिकट विद्यार्थी संगठन भने नीति तथा कार्यक्रम रोकिनुमा प्रधानमन्त्री नभई त्रिवि जिम्मेवार रहेको दाबी गरेका छन् । एमालेनिकट विद्यार्थी संगठन अनेरास्ववियूले त्रिविको पूर्वतयारी बिना नीति तथा कार्यक्रम बाहिर ल्याएकाले थप छलफल आवश्यक रहेको बताएको छ । त्यस्तै नेविसंघले नीति तथा कार्यक्रम रोकिनुमा प्रधानमन्त्री र त्रिविचि सभन्वय नगुमेको जनाएको छ । सिनेटमा सहभागी पुरूषोत्तम ङ्गिजिबिरिङ कनेजका स्ववियु सभापति विराज अर्यालले त्रिविले नीति तथा कार्यक्रममाथि छलफल नै नगरी सिनेटमा पेश गरेको बताए । प्रि-सिनेटमा नीति तथा कार्यक्रममाथि छलफल हुनुपर्छ भन्दा छलफल नै नगरिएको उनको आरोप छ । छलफल नै नगरी सिनेटमा पेश भएको नीति तथा कार्यक्रममा कर्मचारी तथा शिक्षकहरूले नै आपत्त जनाएपछि रोकियोको उनले बताए । -**रातोपाटी डटकम**

अब नर्सिङ पढ्न १२ कक्षा पास गरेको हुनुपर्ने

अबदेखि नर्सिङ पढ्न १२ कक्षा पास हुनुपर्ने भएको छ । चिकित्सा शिक्षा आयोगले यस विषयमा अध्ययन गरिरहेको जनाएको छ । कार्यदलले दिएको प्रतिवेदन पारित गरेर नर्सिङ शिक्षा अध्ययन अध्यापनसम्बन्धी मापदण्ड निर्माणलाई अन्तिम चरणमा पुर्याइएको आयोगका सदस्यसचिव कृष्णप्रसाद काफ्लेले जनाकारी दिए ।

नेपाल नर्सिङ काउन्सिलका अध्यक्ष प्राध्यापक सरला केसीको संयोजकत्वमा गठन भएको कार्यदलले १२ कक्षा उत्तीर्ण गरेपछि मात्रै नर्सिङ विषयको पढाइ सञ्चालन गर्न उपयुक्त हुने सुझावसहितको प्रतिवेदन दिएको थियो । विदेशका धेरै देशमासमेत कक्षा १२ उत्तीर्ण गरेपछि मात्रै नर्सिङको पढाइ हुने गरेको अध्ययनबाट देखिएकाले नेपालमा पनि यही व्यवस्था लागू गर्नेबारे गृहकार्य भइरहेको सदस्यसचिव काफ्लेले बताए । उनीका अनुसार नयाँ व्यवस्था कार्यान्वयनमा आएमा १२ कक्षापछि तीन वर्षको नर्सिङ विषयको

पढाइ हुन्छ । नयाँ व्यवस्था अनुसार जुनसुकै विषयमा कक्षा १२ उत्तीर्ण गरेका विद्यार्थीले पनि नर्सिङ पढ्न पाउनेछन् । अहिले माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (एसईई) पास गर्नुले नर्सिङ पढ्न पाउने व्यवस्था छ ।

यसैबीच प्रतिनिधि सभाको शिक्षा स्वास्थ्य तथा सूचना प्रविधि

समितिले मापदण्ड पुरा भएका नर्सिङ कलेजलाई सम्बन्धन दिन निर्देशन दिएको छ । समितिको हिजोको बैठकले यस्तो निर्देशन दिएको हो । अहिले सम्बन्धन दिन लागिएको नर्सिङ कलेजले यसै सैद्धान्तिक नर्सिङ विषयको पढाइ सञ्चालन गर्न पाउने छन् । -**उज्यालो बजार डटकम**

निजीभन्दा अब्बल बन्दै सरकारी विद्यालय

कुनै समय ओभरलेमा परेको बागलुङ नगरपालिका-८ सिपानाको सिपाना माध्यमिक विद्यालय लामिचौर तीन वर्ष यता चर्चामा छ । फुट हेर्दा जिल्ला सदरमुकामको निजी विद्यालयभन्दा राम्रो देखिने त्यही विद्यालयमा तीन वर्ष अघि शौचालय र खानेपानीको समेत अभाव थियो । तर पछिल्लो समय सुविधा सम्पन्न भवन, कक्षाकोठा, बाल उद्यान, बालमैत्री शौचालय, बगैँचाले सिंगारिएको प्राङ्गणले विद्यालयको वातावरण मनमोहक बनेको छ ।

विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तरका लागि सुविधा सम्पन्न भौतिक पूर्वाधार पहिलो प्राथमिकता भएकाले विद्यालयले तीन वर्षयता पूर्वाधार निर्माणमा जोड दिएको छ । विद्यालयको पूर्वाधारसँगै प्रविधिमैत्री शिक्षण सिकाइ, अतिरिक्त कक्षा, बाल उद्यान, प्रयोगशाला, कम्प्युटर क्याम्पस लगायत सुविधाका कारण विद्यार्थीको शैक्षिक गुणस्तरमा समेत वृद्धि भएको छ । शैक्षिक गुणस्तर बढाउन अतिरिक्त कक्षा र प्रविधिमैत्री शिक्षामा जोड दिइएको छ । जस्तापाताले छाएर छापामा अध्ययन-अभ्यास गर्ने समयमा उक्त विद्यालयमा शौचालय अभाव थियो । विद्यालयले तीन वर्षमै पूर्वाधारमा मात्र होइन बागलुङ नगरकै पहिलो बालमैत्री विद्यालयको परिचय बनाएको छ । विसं २०१० सालमा चन्द्रबहादुर थापाले स्थापना गरेको उक्त विद्यालयलाई अहिले उनकै छोरा टीकाराम थापाले हाँकिरहेका छन् । बुबाले स्थापना गरेको विद्यालयलाई

नमुना बनाउन सहबाट गाउँ फर्केर विद्यालय व्यवस्थापन समितिको अध्यक्षको जिम्मेवारी बहन गरेको उनको भनाइ छ । थापाले आफ्नो तीन वर्षे कार्यकालमा ए एक करोड ३२ लाख खर्चेर विद्यालयलाई भौतिक पूर्वाधार नमुना बनाउँदै प्रविधिमैत्री शिक्षालाई जोड दिएको बताए । भौतिक पूर्वाधार थपिएपछि विद्यार्थीको सङ्ख्यामा वृद्धि भएको छ । तीन वर्षमा राष्ट्रपति शैक्षिक सुधारअन्तर्गत २५० लाख लागतमा चारकोठे भवन निर्माण, राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रमअन्तर्गत १५० लाखमा दुई कोठे भवन निर्माण, पुनः निर्माण प्राधिकरणबाट प्राप्त १५ लाखको लागतमा अपाङ्ग बालमैत्री शौचालय निर्माण, पुनः निर्माण प्राधिकरणकै ६ सात लाखमा शुद्ध खानेपानीको व्यवस्था गर्न सफल भएका थापाको भनाइ छ । यस्तै, गण्डकी प्रदेश सरकारको सहयोगमा ६ सात लाखमा कक्षा कोठामा स्मार्ट टिभीसहितको अध्यापनको व्यवस्था, बागलुङ नगरपालिकाको ६ आठ लाख लागतमा एक शिक्षक एक ल्यापटप, कम्प्युटर र

विज्ञान प्रयोगशाला र देउसी मैलोबाट सञ्चालन भएर बचत भएको ६ २७ लाखबाट बाल उद्यान, प्रवेशद्वार, तारदार, खानेपानी लगायतको व्यवस्था गरिएको अध्यक्ष थापाले बताए । 'विद्यालय ऋणमा ढुबेको थियो, भौतिक पूर्वाधारको अभाव थियो, खानेपानी र शौचालयको राम्रो व्यवस्था थिएन, बसाससराइको प्रभावले विद्यार्थी घट्टै थिए, दलित समुदायका विद्यार्थी पोसाकबिना आउने गर्दथे,' उनले भने, 'एक पटक चारकोठे फर्केर विद्यालयमा सुधार गर्नुपर्ने भन्ने सोच आयो, सबैले साथ दिए, देउसी मैलो खेलेर सञ्चालन गरेको रकमले विद्यालयको भौतिक र शैक्षिक सुधारमा खर्च आयो,' अधिकारी दलित समुदायका विद्यार्थीले अध्ययन गर्ने विद्यालयलाई नमुना बनाउन थापालेको अभियानलाई शिक्षक अभिभावक सैका अध्यक्ष गोविन्दप्रसाद गौतम, स्थानीय जग्गीतमिष्ठि, बागलुङ नगरपालिकाका अतिरिक्तको आर्थिक, भौतिक र नैतिक सहयोग रहेकाले विद्यालयले मुहार फेर्न सफल भएको वडा सदस्य मनबहादुर नेपालीले बताए । -**राख**

कक्षा १२ को मौका परीक्षा भदौ २५ र २६ गते हुने

कक्षा १२ ग्रेड वृद्धि (मौका परीक्षा) आगामी भदौ २५ र २६ गते हुने भएको छ । राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डले पूरक परीक्षाको लागि आवेदन फारम भर्ने आह्वान गरेको छ ।

बोर्डले २०८० सालको कक्षा १२ नतिजा शुक्रबार सार्वजनिक गरेको छ । सार्वजनिक गरिएको नतिजा अनुसार ५२.९१ प्रतिशत विद्यार्थी ग्रेडेड (उत्तीर्ण) भएका छन् । दुई विषयमा एनजी (नन ग्रेडेड) आएका विद्यार्थीहरूले मौका परीक्षामा सहभागिता जनाउन पाउने भएकाले सञ्चालन हुनेछ । एक लाख ८५ हजार २१ विद्यार्थीको नतिजा एनजी आएको छ । तीमध्ये दुई विषयमा एनजी ल्याउने

विद्यार्थीको संख्या एक लाख २७ हजार ७०७ रहेको छ । उनीहरूले मौका परीक्षा दिन पाउनेछन् । -**कान्तिपुर डटकम**

बुटवल-नारायणगढ सडक कात्तिक १५ पछि सुरु हुने

नवलपरासी, साउन २०/नारायणगढ-बुटवल सडकखण्डको वर्षाले रोकिएको निर्माण आगामी कात्तिक १५ पछि मात्रै सञ्चालन हुने भएको छ । नेपालमा मनसुन सुरु भएपछि सडक विस्तारको काम रोकेको निर्माण पत्रले कात्तिक १५ पछि काम सुरु गर्नेगरी कार्यतालिका सरकारी पक्षलाई उपलब्ध गराएको हो ।

सडक निर्माणका लागि यही साउन १० गते पुनःएक वर्ष म्याद थप भए पनि अहिले सडक विस्तारको काम भने रोकिएको छ । नारायणगढ-बुटवल सडक खण्डअन्तर्गत नवलपरासी/बर्दघाट सुस्तापूर्वको गैडाकोटदेखि दाउनेस खण्डमा अहिले सामान्य सडक मर्मत कार्यवाहक अन्य काम ठप्प रहेको छ । बर्बादका कारण यो समयमा सडक कालोपत्र र विस्तारको काम नभए पनि पछिल्लो निर्माण र मर्मतको काम भइरहेको नारायणगढ-बुटवल सडक आयोजना पूर्वी खण्डका इन्जिनियर शिव खनालले बताए । 'सडक विस्तारको काम पूर्ण रूपमा बन्द छ भन्नु त मिल्दैन, तर यो समयमा सडक कालोपत्रवाहकको सामान्य पखाल निर्माण र खान्दखुन्डी मर्मतका लागि पूर्वी खण्डमा ६४ जना कामदार खटाएका छन्', उनले भने । सडक कालोपत्र र विस्तारको काम कात्तिक १५ देखि मात्र सञ्चालन गर्ने गरी समय तालिका निर्माण कम्पनीले सरकारी पक्षलाई उपलब्ध गराएको छ । योबीचमा मर्मत र पखाल निर्माण गर्नेगरी कार्यतालिका पेस गरेको भए पनि सोजनुसारको काम पनि अहिले सडकमा भएको देखिएको छैन । चिनियाँ

डेकेदार कम्पनी चाहिना स्टेट कन्स्ट्रक्सन इन्जिनियरिङ कन्सल्टन्ट प्राइवेट लिमिटेडको काम मनसुन सुरु भएदेखि नै रोकेको थियो । यसअघि थपिएको म्याद यही साउन ८ गते सकिएपछि सरकारले थप एक वर्षका लागि म्याद थपिएको हो । निर्माण कम्पनीले दुई पटक म्याद थप्दा पनि काम नसकेपछि सरकारले तेस्रो पटक म्याद थपेको हो । छोटो अवधिमा लागि म्याद थप भए पनि निर्माण प्रगति हेर्दा थप म्यादमा पनि कार्यसम्पन्न हुनेमा आशाछ गरिएको छ ।

इन्जिनियर खनालले भने यो अन्तिम पटकका लागि म्याद थप भएको निर्माण पत्रले समयमै कामसक्ने अपेक्षा निर्माणको बताए । निर्माण कम्पनीले सरकारी पक्षलाई दिएको जानकारीअनुसार पूर्वी खण्डमा कामदार र कर्मचारीसहित एक सय ९८ जना खटिएका छन् । वर्षाले सडकमा पहिरो आने र अवस्थ नसक्ने स्थानमा प्राथमिकता दिएर कामदार खटाएको निर्माण कम्पनीले जनाएको छ । 'सरकारले यो पटकको म्यादलाई अन्तिम पटक भनेकाले डेकेदार कम्पनीले यसलाई अन्तिम अवसर ठानेर काम गर्ने छ भने

हामीले ठानेका छौं', इन्जिनियर खनालले भने । अधिल्लो वर्ष म्याद थप हुँदा सडकको भौतिक प्रगति ४२ प्रतिशत थियो । सडकको भौतिक प्रगति अहिले पूर्वी खण्डमा ५२ प्रतिशत रहेको इन्जिनियर खनालले जानकारी दिए । एक सय १३ किमी सडकमध्ये ७० किमी चार लेन, २९ किमी चार लेनसहित दुवैतर्फ छ/छ मिटरको सर्भिस लेन, दाउनेमा १४ किमी तीन लेन, ६४ पुल, चार सय ६२ कन्भर्टेबलगायत संरचना निर्माण गर्नेगरी ठेक्का सम्मोत्ता भएको यो आयोजनामा हालसम्म २६ दशमलव पाँच किमी चार लेन र २२ किमी दुई लेन सडक कालोपत्र, ४२ पुल र तीन सय ८० कन्भर्ट निर्माण गरिएको छ । विसं २०७९ साउन २२ मा सडक विस्तारको काम सम्पन्न गर्नेगरी २०७५ साल चैतमा यस सडक विस्तारको शिलान्यास गरिएको थियो । सडक विस्तारको काम समयमै सम्पन्न नहुँदा यो सडकखण्डको यात्रा निकै कष्टकर हुने गरेको छ । घाम लाग्दा धुलो र वर्षामा हिलोले गर्दा यो सडकखण्डको यात्रा अति कष्टकर हुने गरेको हो । -राजश

खेलकूद समाचार महिला सय मिटर दौडको स्वर्ण अलफ्रेडलाई

काठमाडौं, साउन २०/सेन्ट लुइसको जुलियन अलफ्रेडले पेरिस ओलम्पिक २०२४ को महिला सय मिटर दौडको प्रतिष्ठित स्वर्ण जितेकी छिन् । सेन्ट लुइसले ओलम्पिक इतिहासमा जितेको यो नै पहिलो पदक हो । स्टाडे डे फ्रान्समा २३ वर्षीय खेलाडीले १०.७२ सेकेन्डमा दौड पूरा गरिन् । विश्व च्याम्पियन अमेरिकी खेलाडी साकारा रिचर्डसन दोस्रो तथा अमेरिकीके मेलिसिया जेफरसन तेस्रो स्थानमा रहे । जिम्बावेस्टिकामा अमेरिकीका सिमोन बायन्सले महिला भल्टमा स्वर्ण जितिन् । यसपटकको ओलम्पिकमा उनको यो तेस्रो स्वर्ण हो । यस्तै पोलोडामा अमेरिकीका केथी लेडस्कीले आठ सय मिटर फ्रि स्टाइलमा स्वर्ण हात पारिन् । उनको यो पेरिस ओलम्पिकमा यो चौथो स्वर्ण हो । पदक तालिकामा चीन र अमेरिका शीर्ष दुई स्थानमा रहे । आयोजक फ्रान्स तेस्रोमा छ । चीनको १६ स्वर्ण, १२ रजत र नौ कांस्य छ । अमेरिकाको भने १४ स्वर्ण, २४ रजत र २३ कांस्य रहेको छ ।

अर्थ/कपौरेट समाचार सुन तोलामा २ सयले घट्यो

पारना, साउन २०/नयाँ रेकर्ड बनाएको सुनको आइतबार भने घटेको छ । शुक्रवार अहिलेसम्मकै उच्च भएको सुनको भाउ तोलामा दुई सय रूपैयाँ घटेको हो । पाएको शुक्रवार सुनको भाउ तोलामा पाँच सय रूपैयाँले बढेर अहिलेसम्मकै उच्च तोलाको एक लाख ४९ हजार नौ सय रूपैयाँ पुगेको थियो । आइतबार भाउ घटेर तोलाको एक लाख ४९ हजार सात सय रूपैयाँ कायम भएको नेपाल सुनचाडी व्यवसायी महासंघले जनाएको छ । आइतबार चाँदीको भाउ सुनको भाउको एक हजार सात सय ९५ रूपैयाँमा कारोबार भएको चाँदीको भाउ आज तोलाको एक हजार सात सय ८५ रूपैयाँ रहेको महासंघले जनाएको छ ।

टुँडिखेल सुधार योजना...

...नगर प्रमुख सन्तोषलाल श्रेष्ठसँग पटक-पटक भेटेर पार्क भित्र सरसफाई गर्न आग्रह गर्दा पनि नसुनेपछि स्थानीयसँग पैसा उठाएर घाँस काट्न लगाएको स्थानीय अशोक महर्जनले बताए । नगर प्रमुख श्रेष्ठले भने नगरपालिकासँग तत्काल सरसफाइको लागि पर्याप्त जनशक्ति नभएको र केही समयमा त्यो काम गर्ने भने पनि स्थानीय साथीहरूले पैसा उठाएर काम गरेको बताए । उनले भने 'हामीले काम गर्छौं भन्दा भन्दै साथीहरूले सहयोग गर्नुपर्ने गर्नु भएछ, केही छैन अब हामीहरूले पार्क सरसफाइमा ध्यान दिन्छौं ।'

त्यहाँ पुग्ने जो कोही भित्र पसेर रमाउने गर्थे । तर पार्क अहिले शौचालय जस्तो बनेको स्थानीय सुरेन्द्रमान कर्माचार्यको गुनासो छ । पाल्पा उद्योग वाणिज्य संघको आर्थिक सहयोगमा त्यहाँ केही वर्ष अघि पार्क सरसफाई र रंग रोगन गरिएको थियो तर नगरपालिकाले त्यसलाई निरन्तर निर्दाई अहिले नाम मात्रको फुलबारी बनेको संघका अध्यक्ष शैलन्द्र भट्टाईले बताए । 'तानसेन नगरपालिकाले कर उठाउँदा राजश्व पहिला भन्दा बढेको नगर प्रमुखले कार्यक्रमा भने गरेको सुनिन्छ कहाँ के कामका लागि त्यो रकम खर्च हुन्छ केही देखिन्छ' मोहन सुवालले प्रश्न गरे । तानसेन भन्दा पछिको सहर बुटवलको

आकर्षकयल फूलबारीले देशभरी चर्चा पाएको छ । तर श्रीनगर त्यो भन्दा धेरै रमणीय ठाउँ हो तर त्यसको विकास सधैं भाषणमा मात्र हुन्छ । त्यहाँ चाँदा घाँसे मैदान र प्लास्टिक यकत्रर छरिएका र फुटेका सिसा बाहेक अरु केही देख्न छैन । प्रकृतिदे बरदान दिएको ठाउँ तानसेन पाल्पा ढाका र कक्वाले मात्र चर्चा पायो तर सहर आकर्षण बनाउने योजना न त विगतमा भयो न त अहिले नै बनेको छ । हरेक वर्ष योजना बन्छ, बनेट खर्च हुन्छ तर नगरको सुन्दरता बढाई आकर्षक बनाउने योजना कहिल्यै नभएको तानसेनवासीको तानसेन भन्दा पछिको सहर बुटवलको

हरि बिजोग नदेखेले नगरको विकास गर्छ भनेर के आशा गर्नु ?' स्थानीय सुरेश लिगलले आक्रोस पोख्ने भने । आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकको पहिलो आँखा लाग्ने ठाउँ नै टुँडिखेल भएकोले यसको संरचना आकर्षण बनाउन नगरपालिकाको ध्यान पुगनु पर्ने स्थानीय बसन्त सिमाले बताउँछन् । टुँडिखेलमा फुटबल मैदान र चैदलमार्गको काम निवर्तमान मेयर अशोक कुमार शाहीको पालामा नै ठेक्का लागेर सुरु भएको थियो । वर्तमान नगर प्रमुखको टिम आएपछि टुँडिखेलको संरचना बचाउन केही काम नभएको अमन श्रेष्ठले बताए । टुँडिखेल मात्र होइन पञ्चायत कालमा बनेको विरेन्द्र पार्कको पनि उल्टो हेरिबिजेक छ । त्यहाँ भित्र जान सक्ने अवस्था छैन । केही वर्ष अघिसम्म चारैतिर रंगीचरणी गुलाबको फूल फुलेका हुन्थे ।

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
पाल्पा जिल्ला शाखा
भवन निर्माणका लागि जग्गा खरिद सन्ध्वी सिलबन्दी बोलपत्र आह्वान सन्ध्वी सूचना
 प्रबन्ध पटक प्रकाशित मिति : २०८१/८/२१
 नेपाल रेडक्रस सोसाइटी पाल्पा जिल्ला शाखा अन्तर्गत बलड बिक्रम भवन निर्माणका लागि जग्गा बोलपत्रको माध्यमबाट खरिद गर्नुपर्ने भएकाले ईच्छुक जग्गाधनीले बिक्री गर्ने जग्गाको लालपुर्जा, नागरिकताको प्रतिलिपि र नापी नक्शासहित आफूले बिक्री गर्ने मूल्य उल्लेख गरी यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ दिन भित्र शिलबन्दी बोलपत्र पेश गर्नु हुन यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।
 विस्तृत विवरण कार्यालयको सूचना पाटीमा टाँस गरिएको छ ।

हादिक बधाई तथा शुभकामना

निजी तथा आवासीय विद्यालय अर्गनाइजेशन नेपाल (प्याब्सन) पाल्पाका पुर्व अध्यक्ष, वरिष्ठ सल्लाहकार, शिक्षक, सामाजिक, राजनीतिक व्यक्तित्व, बेथल बोर्डिङ सेकेण्डरी स्कूल पाल्पाका निवर्तमान प्रिन्सिपल **जेनबहादुर शाह** ज्यू लुम्बिनी प्रदेश सरकारको स्वास्थ्य मन्त्री जस्तो ग्रन्थिमय पदमा नियुक्त हुनु भएकोमा हादिक बधाई ज्ञापन गर्दै उत्तरोत्तर प्रगति एवं सफल कार्यकालको शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

अशेष भट्टराई सचिव एवम महेशमान बज्राचार्य अध्यक्ष

निजी तथा आवासीय विद्यालय अर्गनाइजेशन नेपाल (प्याब्सन) परिवार तानसेन, पाल्पा

सन्तोष चलचित्र मन्दिरमा...

सन्तोष चलचित्र मन्दिर तानसेनमा भव्यताका साथ दैनिक ३ शो प्रदर्शन भइरहेको छ अत्याधिक दर्शकले मन पराएका नेपाली चलचित्र 'शिरफूल', 'मोदीबेनी' र हिन्दी चलचित्र 'औरो' मे कहाँ दम था'

पहिलो शो : ११:३० बजे नेपाली चलचित्र 'शिरफूल', दोस्रो शो : २:३० बजे नेपाली चलचित्र 'मोदीबेनी' र तेस्रो शो साभ ५:३० बजे हिन्दी चलचित्र 'औरो' मे कहाँ दम था'

हरेक प्रहरका ताजा समाचारका लागि www.shitalpati.com क्लिक गर्नुहोस् ।

जपजलचेतना दैनिकको आधिकारीक वेबसाईट
शितलपाटी .कम
www.shitalpati.com डिजिटल पत्रिका